

комунікаційні.

Сутність кожного з таких видів виставок визначається їх безпосередньою назвою.

Висновки. Отже, в результаті розгляду можливих підходів до класифікації виставок можуть бути виділені їх окремі групи, що характеризуються спільністю тих або інших чинників. В той же час кожна виставка, що належить до того або іншого класу, володіє своїми характерними і індивідуальними параметрами, що змінюються з часом.

Приведена вище класифікація виставок, безумовно, не є вичерпною. Вона приведена для того, щоб дати більш повніший опис заходів, що проводяться, іменуються виставками, і враховувати це при виборі найбільш прийнятних виставок для участі в їх роботі кожної конкретної фірми.

Список використаних джерел

1. Бернет Дж. Маркетинговые коммуникации: интегрированный подход / Дж. Бернет, С. Мориарти. – СПб. : Питер, 2001. – 864 с.
2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності / О.П. Гребельник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 427 с.
3. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О.А. Кириченко. – К. : Знання – Прес, 2002. – 384 с.
4. Назаренко Л.Ф. Выставка как инструмент маркетинга / Л.Ф. Назаренко. – М., 1997. – 276 с.
5. Основи міжнародної торгівлі : зб. наук. праць / Наук. ред. Ю.Г. Козак. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 656 с.

*Шафар В.В., магістрант 2 року підготовки,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»*

ОЦІНКА ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

ESTIMATION AND WAYS TO IMPROVE THE FINANCIAL CONDITION OF THE ENTERPRISE

Анотація. Дослідження сутності фінансового стану підприємства та обґрунтування шляхів покращення фінансового стану. Охарактеризовано фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства. Визначено основні функціональні складові, що обумовлюють економічну стійкість підприємства.

Ключові слова: фінансовий стан, забезпечення фінансовими ресурсами, виконання плану, перевиконання плану, економічна література.

Abstract. Investigation of the essence of the financial condition of the enterprise and the justification of ways to improve the financial state. Characterized by factors influencing the financial condition of the enterprise. The basic functional components determining the economic stability of the enterprise are determined.

Keywords: financial condition, provision of financial resources, implementation of the plan, overfulfilling of the plan, economic literature.

Постановка проблеми. Фінансовий стан – це один з найважливіших характеристик виробничо-фінансової діяльності підприємств. Під фінансовим станом підприємства розуміють рівень його забезпеченості відповідним обсягом фінансових ресурсів, необхідних для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного здійснення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Забезпеченість фінансовими ресурсами в межах розрахункової потреби та їх

раціональне використання створюють широкі можливості для подальшого поліпшення виробничих показників, підвищення ефективності застосування засобів та предметів праці, робочої сили, сучасних інформаційних технологій [1, с. 100].

В той же час на фінансовий стан підприємства впливають усі види його діяльності – комерційна, виробнича, фінансово-господарська. Позитивно впливає на нього, перш за все, безперервний випуск і реалізація високоякісної конкурентоспроможної продукції. Фінансова діяльність підприємства повинна бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах ринкової економіки обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікро- та макрорівнях, значною мірою, залежать від результатів оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, зміст якої виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів і передбачає вивчення комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства. Нестабільність економіки обумовлює необхідність для кожного суб'єкта господарювання постійно шукати шляхи підвищення ефективності своєї діяльності.

Функціонуючи в ринковій економіці як суб'єкт підприємницької діяльності, кожне підприємство має забезпечувати такий стан своїх фінансових ресурсів, за якого воно стабільно зберігало б здатність безперервно виконувати свої фінансові зобов'язання перед своїми діловими партнерами, державою, власниками, найманими працівниками. Набуваючи в ринкових умовах не уявної, а справжньої фінансової незалежності, несучи реальну економічну відповідальність за ефективність господарювання і за своєчасне виконання фінансових зобов'язань, підприємства здатні досягти стабільності своїх фінансів лише при суворому додержанні принципів комерційного розрахунку, головним серед яких є зіставлення витрат і результатів, одержання максимального прибутку за мінімальних витрат. Саме ця умова є визначальною для формування фінансового стану підприємства [6, с. 138].

Формування цілей. При успішному виконанні та перевиконанні плану виробництва та реалізації продукції, зниженні її собівартості підприємство одержує надплановий прибуток, утворюються додаткові джерела коштів, що, в кінцевому результаті, сприяє зміцненню фінансового стану підприємства. Тому резервами подальшого покращення фінансового стану підприємства є його успішна виробнича діяльність [5, с. 138].

Але існують випадки, коли навіть успішне підприємство відчуває фінансові труднощі, які пов'язані з не досить раціональним розміщенням і використанням існуючих фінансових ресурсів. Саме тому фінансова діяльність має бути направлена на забезпечення систематичного надходження та ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової та кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних та залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Разом з тим, фінансовий стан підприємства є однією з найважливіших характеристик економічної діяльності підприємства у зовнішньому середовищі. Він визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал у діловому співробітництві, оцінює, наскільки гарантовані економічні інтереси самого підприємства та його партнерів з фінансових, виробничих та інших відносин. Тому однією з основних задач фінансового аналізу є необхідність показати реальний фінансовий стан підприємства для зовнішніх партнерів, інвесторів, органів влади тощо [2,].

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з основних шляхів покращення фінансово-економічної діяльності підприємств є збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків. Також до основних заходів покращення фінансово-економічного стану підприємств слід віднести збільшення виручки від реалізації. У свою чергу, розмір виручки від реалізації залежить від обсягів реалізації продукції та ціни одиниці продукції, що реалізується. Щоб збільшити обсяги реалізації, треба максимально активізувати збутову

діяльність підприємства. Стимулювати збут можна різними методами. Бажаний результат можна отримати наданням знижок покупцям, помірними зменшеннями цін, застосуванням масової реклами. Не існує для всіх підприємств єдиного рецепту збільшення обсягів реалізації. Тип заходів залежить від особливостей конкретного підприємства та обраної ним стратегії маркетингу. Також головним внутрішнім резервом покращення платоспроможності підприємства є зниження собівартості продукції та витрат. На кожному підприємстві залежно від його особливостей можуть бути різними фактори, які впливають на собівартість: обсяг виробництва, номенклатура та асортимент продукції, технічний рівень виробництва, організація виробництва та умов праці, ціна одиниці продукції, що реалізується.

Основним способом зниження собівартості є економія усіх видів ресурсів, що споживаються у виробництві. Зниження трудомісткості продукції, збільшення продуктивності праці можна досягнути різними шляхами. Найбільш важливі з них – це механізація та автоматизація виробництва, розробка та застосування прогресивних, високопродуктивних технологій, заміна та модернізація застарілого обладнання. Важливим є підвищення вимог та застосування вхідного контролю за якістю сировини, яка надходить від постачальників та матеріалів, комплектуючих виробів та напівфабрикатів. Ще одним шляхом до покращення фінансово-економічної діяльності підприємства є оптимізація обсягів дебіторської заборгованості та її рефінансування. Для оптимізації обсягів дебіторської заборгованості потрібно вибрати найбільш доцільні строки платежів та форми розрахунків зі споживачами (попередня оплата, з відстрочкою платежу, за фактом відвантаження продукції). Незважаючи на значні обсяги дебіторської заборгованості, доцільним є надання відстрочки платежу споживачам, адже за рахунок цього збільшується обсяг реалізації, а водночас і прибуток (для стимулювання збуту в умовах високої конкуренції). З іншого боку, в цьому випадку є ризик виникнення додаткових витрат із залучення короткострокових банківських кредитів для компенсації дебіторської заборгованості [4, с. 163].

Основними формами рефінансування дебіторської заборгованості є факторинг, облік векселів та форфейтинг. До заходів рефінансування дебіторської заборгованості відноситься також комплекс процедур примусового стягнення заборгованості, зокрема й за позовом до господарського суду.

Фінансовий стан підприємства є дуже містким поняттям. Для його характеристики у економічній літературі досить часто застосовуються такі критерії, як:

- фінансова стійкість підприємства – такий стан його фінансових ресурсів, їх розподіл та використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого ризику;

- платоспроможність – здатність підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями;

- кредитоспроможність – здатність до отримання кредитів та їх своєчасного погашення за рахунок власних коштів та інших фінансових ресурсів;

- прибутковість роботи підприємства;

- оптимальність з точки зору економічного становища підприємства розподілу прибутку, що залишається в його розпорядженні після сплати податків і обов'язкових відрахувань;

- раціональне розміщення основних і оборотних коштів (власних і позикових), перш за все, недопущення відволікання грошей у запаси непотрібного підприємству устаткування, яке довгий час не монтується і не використовується, наднормативні запаси товарно-матеріальних цінностей, витрат виробництва у дебіторську заборгованість, інші позапланові й непродуктивні витрати;

- наявність власних фінансових ресурсів (основних і оборотних коштів) не нижче мінімального необхідного рівня для організації виробничого процесу і процесу реалізації продукції;

• ліквідність балансу – ступінь покриття зобов'язань підприємства такими активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення зобов'язань [4, с. 163].

Висновки. Розглядаючи фінансовий стан як систему, можна виокремити окремі його складові, аналіз яких, по суті, і є аналізом фінансового стану підприємства. На наш погляд, до основних елементів, які характеризують фінансовий стан, слід віднести: ліквідність та платоспроможність, фінансову стійкість, ефективність використання капіталу. Одночасно зазначені елементи фінансового стану за своєю суттю є окремими економічними поняттями, що характеризують окремі аспекти діяльності суб'єкта господарювання. Ці складові фінансового стану, кожна окремо, мають свою методичну базу, систему фінансових показників та факторів, які на них впливають. Водночас не можна стверджувати, що кожний елемент функціонує окремо і не пов'язаний зі зміною іншого, адже вказані елементи перебувають в певній залежності один від одного. Таким чином, можемо говорити про те, що виділені елементи самі по собі вже є окремою системою з певними зв'язками, і тому стосовно фінансового стану є підсистемами [3, с. 7].

Для забезпечення задовільного фінансового стану на кожному підприємстві в загальній системі фінансового менеджменту необхідними є розроблення й забезпечення реалізації системи аналізу та оцінювання фінансового стану, адаптованої до особливостей функціонування цього підприємства на ринку, завдань його фінансової стратегії й політики, фінансової ментальності власників тощо. Першочерговим етапом покращення фінансового стану вітчизняних підприємств у сучасних економічних умовах є пошук оптимального співвідношення власного та позикового капіталу, яке забезпечило б мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу. Підприємствам необхідно систематично, детально і в динаміці аналізувати фінансовий стан підприємства та залежно від того, який показник змінився, приймати відповідні рішення [7, с. 89-92].

Список використаних джерел

1. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення / М. Ю Аверіна // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 100.
2. Акоюн А.А., Шмалюк Л.І. Основні проблеми оцінки фінансового стану підприємства / А.А. Акоюн, Л.І. Шмалюк // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. – №25 – С. 123.
3. Безбородова Т.В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану / Т.В. Безбородова // Економіка. Управління. Інновації. – 2014. – Випуск №1 (11). – С. 7.
4. Ковалевська А.В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства / А.В. Ковалевська // БізнесІнформ. – 2012. – №3. – С. 163.
5. Еволюція теорій міського управління / О.В. Балахонова // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – Маріуполь :ДВНЗ «ПДТУ», 2011. – Т. 2. – С. 84-93.
6. Рудницька О.М., Біленська Я.Р. Шляхи покращення фінансового стану українських підприємств / О.М. Рудницька, Я.А. Біленська // Вісник «Логістика». – Львів : Вид-во НУ ЛП. – 2009. – №649. – С. 138.
7. Актуальні проблеми вдосконалення інституційних умов місцевого розвитку / О.В. Балахонова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент :збірник наукових праць. – Одеса : МГУ. – 2010. – Вип. 1. – С. 89-92.